

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
География және табиғатты пайдалану кафедрасы
География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасы

UZR 3207 ЖЕР РЕСУРСЫН БАСҚАРУ
(оқу бағдарламасы бойынша пәннің атауы)
пәні бойынша

**ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН ӨТКІЗУДІҢ БАҒДАРЛАМАСЫ
МЕН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛЫҒЫ**

**Бакалавриат, 6B07303 Жерге
орналастыру, 3-курс**

Алматы, 2022 ж.

Құрастырған:

Токбергенова Айгуль Абдугаппаровна, г.ғ.к.,
доцент

“Жерге ресурстарын басқару” пәні бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы мен әдістемелік нұсқаулық География, жерге орналастыру және кадастр кафедрасының мәжілісінде қарастырылды

Хаттама № _____ « _____ » _____ 2021 ж.

Кафедра меңгерушісі

Нүсіпова Г.Н.

КІРІСПЕ

«6B07303 Жерге орналастыру» мамандығының студенттері үшін «Жер ресурстарын басқару» пәні бойынша емтихан **on-line** тестілеу түрінде kaznu.kz оқу платформасында **Univer жүйесінде** өтеді.

Ұзақтығы – 90 минут 40 сұраққа,

Емтихан форматы-онлайн. Студенттерге 40 сұрақтан тұратын тест сұрақтары беріледі және олар 90 минут ішінде жауап беруі керек.

МАҢЫЗДЫ – емтихан студенттер мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс кесте бойынша өткізіледі

Тестілеудің өтуін бақылау – онлайн прокторинг.

Прокторинг технологиясы (ағылш. "proctor" – емтихан барысын бақылау). Прокторлар аудиториядағы әдеттегі емтихандағы сияқты, емтихан тапсырушылардың сынақтардан адал өтуін бақылайды: тапсырмаларды өз бетінше орындауы және қосымша материалдарды пайдаланбауын бақылайды. Веб-камера бойынша нақты уақытта өтіп жатқан онлайн-емтиханды маман (көзбе-көз прокторинг), немесе сыналушының жұмыс үстелін, кадрдағы тұлғалар санын, бөгде дыбыстар немесе дауыстар және тіпті көзқарас қозғалысын бақылайтын бағдарлама (киберпрокторинг). Аралас прокторинг түрі жиі қолданылады: бағдарламаның ескертулері бар емтиханның бейнежазбасын адам қосымша қарап шығады және бұзушылықтардың шын мәнінде орын алғаны жөнінде шешім қабылдайды.

Студенттер емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын прокторинг бойынша нұсқаулық талаптарына сәйкес емтиханға дайындалуы тиіс.

Балл қою уақыты – тестілеу аяқталғаннан кейін бірден.

Univer жүйесінде – балдар автоматты түрде емтихан ведомосына көшіріледі.

Тестілеу нәтижелері прокторинг нәтижелері бойынша қайта қаралуы мүмкін. Егер студент тестілеуден өту ережелерін бұзса, оның нәтижесі жойылады.

ЕМТИХАНДЫ ТАПСЫРУҒА ДАЙЫНДЫҚ ҮШІН ТАҚЫРЫПТАР ТІЗІМІ

1. Жер ресурстарын басқарудың мақсаттары мен принциптері, функциялары
2. Жер қатынастарын мемлекет қалай басқаруды түсіндіру (Қазақстан Республикасында және шетелдерде).
3. Жер ресурстарын басқару жүйесіндегі жер кадастрының орны мен міндеттері
4. Жер ресурсын басқарудың ұйымдастыру-құқықтық механизмінің алатын орны
5. Өртүрлі әкімшілік-аумақтық деңгейлерде жер ресурсын басқарудың түрлері мен мақсаттары
6. Қазақстан Республикасының жер қатынастарын басқару мен өзгерту жолдары. Жер қатынастарының негізі
7. Жер ресурстарын басқаруда жерлерді мемлекеттік бақылау мен мониторинг жүргізудің орнын бағалау.
8. Жер ресурсын басқару органдарының қызметтері
9. Қазақстан Республикасы жер ресурсының сапалық сипаты
10. Жер ресурстарын басқарудағы жерді бағалаудың орнына сипаттама.
11. Шет елде жер кадастрлық басқару жүйелердің дамуы
12. Жер ресурсын басқару жүйесін моделдеу
13. Қазақстандағы жер реформасының негізгі кезеңдері
14. Қазақстан Республикасында жерге меншік түрлері. Мемлекеттік меншіктің ерекшеліктері.
15. Жер ресурстарын басқарудың мақсаттары мен принциптері, функциялары
16. Жер ресурсын басқарудың теориялық негіздері.
17. Қазақстан Республикасы жер ресурсының алқаптар бойынша бөлінуі
18. Жер ресурсын басқаруды ақпараттық қамтамасыз етуін бағалау.
19. МЖК-ның ААЖ жүйесі, жер-кадастрлық жұмыстарды автоматтандырудың ерекшелігі.
20. Қазақстан Республикасы жер ресурсын мемлекеттік бақылау жүйесінің қызметі.
21. Қазақстан Республикасының жер қоры - басқару объектісі ретінде жалпы сипаттама.
22. Қазақстан Республикасы жер қорын санаттар бойынша бөлу. Жер ресурсының сапалық сипатына түсінік беру.
23. Жер ресурсын басқарудың заңнамалық негіздері.
24. Жер ресурстарын басқарудағы жерді бағалау мен қорғаудың орнының рөлі.

25. Шет мемлекеттерде жер ресурсын басқаруды бағалау.
26. Жер кадастрының түрлері және құрамдық бөліктері, принциптері
27. Жерді басқарудың теориялық және әдістемелік негіздері.
28. Жер кадастрының автоматтандырылған ақпараттық жүйесінің қалыптасуының негізгі критериясы.
29. Нормативтік бағаны есептеу әдістемесінің ерекшелігі.
30. Ауыл шаруашылығына жарамды жер ресурсын басқарудың теориялық және әдістемелік негіздеріне сипаттама.
31. Қазақстан Республикасында ауыл шаруашылығына жарамды жер ресурсын басқару әдістерінің теориялық негіздері.
32. жер ресурсын басқарудың концептуалды негіздері.
33. Аймақтық кадастр бюросының атқаратын қызметін бағалау.
34. Қазақстан Республикасында жер ресурсын басқаруды жетілдіру мәселелерін басқару.
35. Жер қорларын оңтайлы пайдалану мен сақтаудың негізгі мақсаттарын қарастыру.
36. Аймақтық жерді пайдалануды қарастыруда табиғи шаруашылық кешендердің (ТШК) категориялары.
37. Қазақстандағы жер реформасының негізгі бағыттарына сипаттама.
38. Ауыл шаруашылық өндірісінде жерге төлемнің принциптері.
39. Жерге орналастыру процесіне қатысушылардың міндеттерін сипаттау.
40. Мемлекеттік жер кадастрының мәліметтері мемлекеттік ақпараттық ресурс ретінде атқаратын қызметі.
41. Мемлекеттік жер кадастрының қамтитын жұмыс түрлері
42. Мал азықтық табиғи алқаптарын бағалаудың ерекшелігі.
43. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, сауықтыру, рекреациялық, тарихи-мәдени мақсаттағы жерлерге сипаттама беру.
44. Жерді пайдалану мен қорғауды, құқықтық-ұйымдастыруды қамтамасыз етуді басқару.
45. Жерге орналастыру, жер мониторингі мен мемлекеттік жер кадастрының атқаратын қызметтері.
46. Жерге меншік құқығы мен өзге де заттық құқықтардың пайда болуы, өзгеруі мен тоқтатылуын басқару.
47. Жер құқығының мақсаттары, міндеттері мен қағидалары.
48. Жер құқығы қатынастарының пайда болуы, өзгеруі және тоқтатылуы.
49. Жер құқығы қатынастары саласындағы мемлекеттік басқару.
50. Меншік құқығы мен жер пайдалану құқығын қорғау және зияндарды өтеу.
51. Жерге меншік құқығының түрлері мен нысандарына сипаттама.
52. Сервитут, оның туындау негіздері, түрлері.

53. Жер қорын мемлекеттік басқару органдарының жүйесі мен уәкілеттілігінің қызметі.
54. Жерді пайдалану мен қорғауды мемлекеттік бақылаудың рөлі.
55. Жер құқық бұзушылықтары үшін заңды жауаптылық қызметі.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

НЕГІЗГІ

1. ҚР ЖЕР КОДЕКСІ, 2003 Ж.
2. ЕСПОЛОВ Т.И., СЕЙФУЛЛИН Ж.Т. УПРАВЛЕНИЕ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ. – АЛМАТЫ: «АГРОУНИВЕРСИТЕТ», 2004.
3. ВАРЛАМОВ А.А. ЗЕМЕЛЬНЫЙ КАДАСТР. ТОМ 2. УПРАВЛЕНИЕ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ. – МОСКВА «КОЛОС», 2004.
4. ГОСУДАРСТВЕННАЯ РЕГИСТРАЦИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ И УЧЕТ ЗЕМЕЛЬ [ЭЛЕКТРОННЫЙ РЕСУРС]: УЧЕБ. ПОСОБИЕ / ЖУМАБЕК ТЛЕУЛИЕВИЧ СЕЙФУЛЛИН, ГАУХАР ЖУМАБЕКҚЫЗЫ СЕЙТХАМЗИНА, А.С. ИКАНОВА; КАЗНУ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ, НАУЧ. Б-КА.- АЛМАТЫ: Б-КА И КОМПЬЮТЕР. ЦЕНТР КАЗНУ, 2011.
5. УПРАВЛЕНИЯ РАЦИОНАЛЬНЫМ ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ И ОХРАНОЙ ЗЕМЕЛЬ [ЭЛЕКТРОННЫЙ РЕСУРС]: УЧЕБ. ПОСОБИЕ / Ж. Т. СЕЙФУЛЛИН И ДР.; КАЗНУ ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ, НАУЧ. Б-КА.- АЛМАТЫ: Б-КА И КОМПЬЮТЕР. ЦЕНТР КАЗНУ, 2011
6. ГОСУДАРСТВЕННЫЙ КОНТРОЛЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЫ ЗЕМЕЛЬ : УЧЕБ. ПОСОБИЕ / КАСЫМХАН БЕКБАУОВИЧ ЖУМАНАЗАРОВ; М-ВО СЕЛ. ХОЗ-

ҚОСЫМША

1. ВОЛКОВ С. Н. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВА. — ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВО. Т. 1. - М.: КОЛОС, 2001. - С. 18.
2. АГРАРНЫЙ ВОПРОС В ЯПОНИИ. ЗЕМЕЛЬНЫЙ ВОПРОС/ ПОД РЕД. Е. С. СТРОЕВА. — М.: КОЛОС, 1999.
3. ВОРОБЬЕВ В. А. РЕГУЛИРОВАНИЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ ОТНОШЕНИЙ ЗА РУБЕЖОМ И В РОС-СИИ. — ВОЛГОГРАД: СТАНЦИЯ-2, 1999. — С. 11.
4. ВОЛКОВ С. Н. ЗЕМЛЕУСТРОЙСТВО В ГЕРМАНИИ. — М.: ГУЗ, 2003.
5. ВВЕДЕНИЕ В СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО ИЗРАИЛЯ. СОСТ. Б. ЛЕВИТЕС /МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ИНСТРУКТАЖА ПО СЕЛЬСКОМУ ХОЗЯЙСТВУ. — СИНАДКО, 2002. — С. 12.

ИНТЕРНЕТ САЙТТАРЫ:

1. [HTTPS://WWW.GOV.KZ/MEMLEKET/ENTITIES/LAND?LANG=RU](https://www.gov.kz/memleket/entities/land?lang=ru)
ОФИЦИАЛЬНЫЙ САЙТ КОМТИТЕТА ПО УПРАВЛЕНИЮ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ
2. [HTTP://WWW.AISGZK.KZ/](http://www.aisgzk.kz/)
3. [HTTPS://QOLDAU.KZ](https://qoldau.kz)

Емтиханға дайындалу үшін қосымша оқу материалдары univer.kaznu.kz сайтындағы сіздің парақшаңызда УМКД (ПОӘК) бөлімінде **онлайн қолжетімді**.